

АКТУАЛЬНА НЕОБХІДНІСТЬ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ПРОЦЕСНО-ОРІЄНТОВАНОГО БЮДЖЕТНОГО УПРАВЛІННЯ НА ОСНОВІ КОНЦЕПЦІЙ УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ

Брагіна О.С.

Одеський національний політехнічний університет, м. Одеса

Вступ. Для всіх типів підприємств найактуальнішим завданням є забезпечення та постійне підвищення ефективності системи управління. Система управління повинна забезпечувати виконання завдань підприємства і досягнення успіху в зовнішньому середовищі.

Постановка проблеми в загальному вигляді. На сьогоднішній день процесно-орієнтоване бюджетне управління як управлінська система активно використовується та відіграє значну роль на підприємствах, оскільки виконує життєво важливі функції управління (планування, організація, мотивація та контроль), а також дає можливість збалансувати надходження і вибуття, доходи і витрати, активи і пасиви. Проте ринкові умови, в яких функціонують підприємства характеризуються постійною мінливістю та вимагають від торговельних підприємств високого ступеню гнучкості, адаптивності та пошуку шляхів постійного підвищення ефективності управління, що зумовлює використання концепцій управління якістю бізнес-процесів.

Аналіз досліджень та публікацій. Дослідженню питань та як наслідок величезний вплив на сучасну теорію і практику забезпечення якості надали роботи таких фахівців як У. Шухарт, Е. Демінг, Дж. Джуран, Ф. Кросбі, А. Фейгенбаум, К. Ісікава, Г. Тагути. В основі сучасних теорій управління якістю лежить ідея про те, що якість продукту (послуги) не може бути досягнуто без забезпечення якості бізнес процесу, що виробляє даний продукт [3].

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Незважаючи на значну кількість наукових праць, залишаються не в повній мірі розкритими питання підвищення ефективності процесно-орієнтованого бюджетного управління при використанні концепцій управління якістю, чим і пояснюється вибір теми дослідження.

Метою дослідження є визначення сутності та необхідності підвищення ефективності процесно-орієнтованого бюджетного управління за допомогою концепцій управління якістю.

Виклад основного матеріалу. Сучасні світові тенденції свідчать про все більшу актуальність вдосконалення управління підприємствами, пошук нових методик покращення управлінських процесів, що стало передумовою появи концепцій управління якістю.

В загальному вигляді менеджмент якості представляє собою галузь менеджменту, яка вбудована в загальну систему управління і призначена для формування політики у сфері якості та досягнення поставлених цілей. Під системою якості розуміють сукупність організаційної структури, відповідальності, методик, процесів і ресурсів, необхідних для здійснення загального керівництва якістю. Система якості підприємства призначена для задоволення внутрішніх потреб управління підприємства.

На даний момент широко застосовуються стандарти сімейства ISO 9000: 2000: ISO 9000: «Системи менеджменту якості - основи і словник»; ISO 9001: «Системи менеджменту якості. вимоги»; ISO 9004: «Системи менеджменту якості. Настанови щодо поліпшення діяльності», ISO 19011: «Настанови щодо перевірки систем менеджменту якості».

У сучасних умовах якість як параметр існуючих бізнес-процесів є одним з найважливіших конкурентних переваг, а отже, критерієм постійного вдосконалення цих бізнес-процесів. Концепція вдосконалення бізнес-процесів ґрунтується на чотирьох підходах, спрямованих на підвищення продуктивності, ефективності та адаптованості бізнес-процесів: 1. Методика швидкого аналізу рішень (FAST); 2. Бенчмаркінг; 3. Перепроєктування (концентроване покращення); 4. Реінжиніринг бізнес-процесів [1, с.79], [2].

Серед основних принципів підвищення ефективності бізнес-процесів в межах концепцій управління якістю слід виділити такі: 1) узгодженість підвищення ефективності бізнес-процесів стратегічним цілям підприємства; 2) орієнтація на внутрішніх та зовнішніх споживачів; 3) наявність критеріїв оптимізації бізнес-процесів; 4) наявність власників бізнес-процесів, які відповідальні за їх оптимізацію [4, 6].

Серед систем концепцій управління якістю бізнес-процесів при процесно-орієнтованому бюджетному управлінні на нашу думку найбільш доцільно використовувати такі, як Шість сигм, Кайзен, Бережливе виробництво, Канбан, Цикл PDCA. Вибір даних систем концепцій зумовлений їх високим ступенем результативності та можливістю враховувати особливості принципів процесно-орієнтованого бюджетного управління.

В межах статистичних методів управління якістю бізнес-процесів можна виділити такі, як ABC-аналіз, Діаграма Ісікава, Діаграма Парето, контрольна карта, контрольні листки, гістограма, діаграма розкиду, метод розшарування [5, 7-9]. У своїй сукупності ці методи утворюють ефективну систему методів контролю та аналізу якості. Вони можуть застосовуватися в будь-якій послідовності, в будь-якому поєднанні, в різних аналітичних ситуаціях, їх можна розглядати і як цілісну систему, і як окремі інструменти аналізу.

Висновки. Результати проведеного дослідження дають можливість зробити висновки, що питання пошуку шляхів підвищення ефективності процесно-орієнтованого бюджетного управління підприємствами було актуальним і у зв'язку з мінливими умовами ринку таким і залишиться в майбутньому. Використання концепцій якості як одного з напрямів підвищення ефективності дає можливість відмітити їх високий ступінь ку значимості та результативності.

Література

1. Гончарова О. М. Реінжиніринг бізнес-процесів як метод процесного управління [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://bulletin-econom.univ.kiev.ua/wp-content/uploads/2015/11/151_17.pdf
2. Гончарова О. М. Реінжиніринг бізнес-процесів як спосіб підвищення ефективності управління [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=943>
3. Кленин А. Стратегія управління бізнес-процесами: управління якістю [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://quality.eup.ru/MATERIALY5/ukssss.html>
4. Перевозчикова Ю.О. Оптимізація бізнес-процесів як фактор реалізації потенціалу [Електронний ресурс] – Режим доступу: https://kneu.edu.ua/userfiles/conf_sep_14/sek3/Perevozchukova_tezu.docx
5. Статистичні метода контролю якості [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://studme.org/1765030210908/menedzhment/statisticheskie_metody_kontrolya_kachestva.
6. Захарченко В.І. Обґрунтування концепції науково-технологічної політики одеської області. [Електронний ресурс] / В.І. Захарченко, Л.Д. Глущенко // Економіка: реалії часу. Науковий журнал. – 2011. – № 1 (1). – С. 109-127. – Режим доступу до журн.: <http://economics.opu.ua/files/archive/2011/n1.html>.
7. Балан О.С. Система менеджменту якості як механізм прийняття інвестиційних рішень на стадії реалізації продукції інвестиційного проекту виробничому підприємстві: [моногр.] / О.С. Балан // Одеса: вид-во «ВМВ», 2014. – 70 с.
8. Войнаренко М.П. Підходи до поняття категорії «якість» та визначення її сутності з економічної точки зору / М.П. Войнаренко, Г. С. Цимбалюк // Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки. – 2013. - №5. - Т.2. – С.7-10.
9. Філіппова С.В. Бюджетування як механізм управління розвитком машинобудівного підприємства [моногр.] / С.В. Філіппова, М.О. Ананська – Луганськ: Вид-во «Ноулідж», 2013. – 206 с.